

32002L0077

17.9.2002

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 249/21

SMĚRNICE KOMISE 2002/77/ES

ze dne 16. září 2002

o hospodářské soutěži na trzích sítí a služeb elektronických komunikací

(Text s významem pro EHP)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 86 odst. 3 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Komise 90/388/EHS ze dne 28. června 1990 o hospodářské soutěži na trhu telekomunikačních služeb⁽¹⁾, naposledy pozměněná směrnicí Komise 1999/64/ES⁽²⁾, byla několikrát podstatným způsobem měněna. Protože se budou muset provést další změny, je třeba ji v zájmu srozumitelnosti přepracovat.
- (2) Článek 86 Smlouvy pověřuje Komisi úkolem zajistit, aby v případě veřejných podniků a podniků majících zvláštní nebo výlučná práva, členské státy dodržovaly své povinnosti podle práva Společenství. Podle čl. 86 odst. 3 může Komise specifikovat a vysvětlit povinnosti vyplývající z uvedeného článku a v uvedeném rámci stanovit podmínky, které jsou nutné k tomu, aby Komise mohla účinně vykonávat úkoly dohledu, které jí podle uvedeného odstavce byly uloženy.
- (3) Směrnice 90/388/EHS požadovala po členských státech, aby zrušily zvláštní a výlučná práva nejdříve na poskytování telekomunikačních služeb jiných než hlasové telefonie, družicových služeb a mobilních radiokomunikací, a pak postupně vytvářely úplnou hospodářskou soutěž na telekomunikačním trhu.
- (4) Podle článku 95 Smlouvy bylo Evropským parlamentem a Radou v této oblasti přijato několik dalších směrnic zaměřených zejména na vytvoření vnitřního trhu telekomunikačních služeb prostřednictvím zavádění otevřeného přístupu k síti a poskytování univerzální služby v otevřeném a konkurenčním tržním prostředí. Tyto směrnice by měly být zrušeny s účinkem ode dne 25. července 2003, kdy se začne používat nový předpisový rámec pro síť a služby elektronických komunikací.
- (5) Nový předpisový rámec pro elektronické komunikace se skládá z jedné obecné směrnice, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro síť a služby elektro-

nických komunikací (rámcová směrnice)⁽³⁾, a čtyř zvláštních směrnic: směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o oprávnění pro síť a služby elektronických komunikací (autorizační směrnice)⁽⁴⁾, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES ze dne 7. března 2002 o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení (přístupová směrnice)⁽⁵⁾, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES ze dne 7. března 2002 o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě)⁽⁶⁾ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích)⁽⁷⁾.

- (6) Vzhledem k vývojovým trendům, které poznamenaly liberalizační proces a postupné otevírání telekomunikačních trhů v Evropě od roku 1990, je třeba upravit některé definice používané ve směrnici 90/388/EHS a jejich pozměňujících aktech, aby odrážely poslední technologický vývoj v oblasti telekomunikací, nebo je třeba je nahradit, aby braly v úvahu jev konvergence, který ovlivňoval informační technologie, média a odvětví telekomunikací v posledních letech. Znění některých ustanovení je třeba pokud možno vyjasnit, aby se usnadnilo jejich uplatňování, přitom je popřípadě nutno vzít v úvahu relevantní směrnice přijaté podle článku 95 Smlouvy a zkušenosti získané při provádění směrnice 90/388/EHS ve znění pozdějších předpisů.
- (7) Tato směrnice odkazuje na „služby elektronických komunikací“ a „sítě elektronických komunikací“ namísto předtím používaných pojmů „telekomunikační služby“ a „telekomunikační síť“. Tyto nové pojmy jsou nezbytné k tomu, aby všechny služby a/nebo sítě elektronických komunikací, které se používají pro přenos signálů po okruzích, rádiovými, optickými nebo jinými elektromagnetickými prostředky (tzn. pevné a bezdrátové sítě, sítě kabelové televize, družicové sítě), mohly být začleněny do jedné společné definice, a tak se vzal v úvahu jev konvergence. Proto se přenos a vysílání rozhlasových

⁽¹⁾ Úř. věst. L 192, 24.7.1990, s. 10.

⁽²⁾ Úř. věst. L 175, 10.7.1999, s. 39.

⁽³⁾ Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 33.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 21.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 7.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 51.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37.

- a televizních programů má považovat za službu elektronických komunikací a sítě používané pro tento přenos a vysílání se mají rovněž považovat za sítě elektronických komunikací. Dále je třeba vyjasnit, že nová definice sítí elektronických komunikací se také vztahuje na optické sítě, které umožňují třetím stranám přenášet signály za použití jejich vlastních spojovacích a směrovacích zařízení.
- (8) V této souvislosti je třeba ozřejmit, že členské státy musejí odstranit (pokud tak již neučinily) výlučná a zvláštní práva na využívání všech sítí elektronických komunikací, ne jenom práva na využívání sítí pro poskytování služeb elektronických komunikací, a měly by zajistit, aby podniky byly oprávněny poskytovat tyto služby, aniž by byla dotčena ustanovení směrnic 2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/21/ES a 2002/22/ES. Z definice sítí elektronických komunikací vyplývá, že členským státům není povoleno omezovat právo provozovatele zřízovat, rozšiřovat a/nebo zajišťovat kabelovou síť z důvodu, že takovouto síť lze také používat pro přenos rozhlasových a televizních programů. Konkrétně to znamená, že zvláštní nebo výlučná práva, která se rovnají omezení využívání sítí elektronických komunikací pro přenos a šíření televizních signálů, odporují článku 86 odst. 1 ve spojení se článkem 43 (právo usazování) a/nebo čl. 82 písm. b) Smlouvy o ES v tom smyslu, že ve svém důsledku umožňují podniku s dominantním postavením omezit „výrobu, odbyt nebo technický vývoj na úkor spotřebitelů“. Tím však nejsou dotčena zvláštní pravidla přijatá členskými státy v souladu s právem Společenství, a zejména se směrnicí Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání⁽¹⁾, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/36/ES ze dne 30. června 1997⁽²⁾, kterými se řídí šíření audiovizuálních programů určených široké veřejnosti.
- (9) Podle zásady přiměřenosti by členské státy již dále neměly podřizovat poskytování služeb elektronických komunikací a zřizování a zajišťování sítí elektronických komunikací jednorázovému licenčnímu režimu, ale měly by udělovat generální oprávnění. To vyžaduje i směrnice 2002/20/ES, podle níž by služby nebo sítě elektronických komunikací měly být provozovány nebo zajišťovány na základě generálního oprávnění a nikoli na základě licence. Poškozená strana má mít právo napadnout rozhodnutí, které ji brání v provozování služeb nebo zajišťování sítí elektronických komunikací, u nezávislého subjektu a v poslední instanci před soudem nebo smířícím orgánem. Základní zásadou práva Společenství je to, že osoba má právo na účinnou soudní ochranu vždy, kdykoliv opatření státu poruší právo, které mu ustanovení směrnice přiznává.
- (10) Orgány veřejné moci mohou mít dominantní vliv na chování veřejných podniků buď na základě podnikových stanov, nebo způsobu, jakým je rozděleno portfolio akcií. Proto tam, kde členské státy řídí vertikálně integrované provozovatele sítí, kteří provozují sítě zřízené podle zvláštních nebo výlučných práv, mají tyto členské státy zajistit, aby v zájmu zabránění možnému porušení pravidel hospodářské soutěže obsažených ve Smlouvě tito provozovatelé mající dominantní postavení na relevantním trhu neprováděli diskriminaci ve prospěch svých vlastních činností. Členské státy musí tedy učinit všechna opatření nezbytná k zabránění jakékoli diskriminaci mezi těmito vertikálně integrovanými provozovateli a jejich konkurenty.
- (11) Tato směrnice má také objasnit zásadu vyplývající ze směrnice Komise 96/2/ES ze dne 16. ledna 1996, kterou se mění směrnice 90/388/EHS s ohledem na mobilní a osobní komunikaci⁽³⁾, tím že stanoví, že by členské státy neměly udělovat výlučná nebo zvláštní práva na užívání rádiových kmitočtů a že práva na užívání těchto kmitočtů by měla být udělována podle objektivních, nediskriminačních a průhledných postupů. Tím nemají být dotčena zvláštní kritéria a postupy přijaté členskými státy pro udělování těchto práv poskytovatelům služeb obsahu rozhlasového nebo televizního vysílání za účelem dosažení cílů obecného zájmu v souladu s právem Společenství.
- (12) Každý vnitrostátní mechanismus zavedený podle směrnice 2002/22/ES a určený k rozdělení čistých nákladů na povinnosti univerzální služby musí být založen na objektivních, průhledných a nediskriminačních kritériích a musí být v souladu se zásadami přiměřenosti a co nejmenšího narušení trhu. Co nejmenším narušením trhu se rozumí, že by se měly příspěvky uhrazovat způsobem, který co nejvíce minimalizuje dopad finanční zátěže na koncové uživatele, například co nejširším rozložením příspěvků.
- (13) Pokud jsou práva a povinnosti vyplývající z mezinárodních smluv zakládajících mezinárodní organizace pro družicovou komunikaci neslučitelné s pravidly hospodářské soutěže obsaženými ve Smlouvě, měly by členské státy v souladu s článkem 307 Smlouvy o ES použít všech vhodných prostředků k odstranění takových neslučitelností. Tato směrnice by tuto povinnost měla objasnit, protože článek 3 směrnice Komise 94/46/ES⁽⁴⁾ pouze požadoval po členských státech, aby „Komisi sdělily“ informace, které mají o takových neslučitelnostech. Článek 7 této směrnice má vysvětlit povinnost členských států odstranit jakákoli omezení, která by ještě mohla trvat v důsledku těchto mezinárodních smluv.

(1) Úř. věst. L 298, 17.10.1989, s. 23.

(2) Úř. věst. L 202, 30.7.1997, s. 60.

(3) Úř. věst. L 20, 26.1.1996, s. 59.

(4) Úř. věst. L 268, 19.10.1994, s. 15.

- (14) I podle této směrnice má zůstat zachován závazek uložený členskými státy směrnicí Komise 1999/64/ES, a sice zajistit, aby provozovatelé sítí elektronických komunikací a poskytovatelé veřejně přístupných telefonních služeb s dominantním postavením na trhu provozovali své veřejné sítě elektronických komunikací a sítě kabelové televize jako samostatné právní subjekty.
- (15) Touto směrnicí nemají být dotčeny povinnosti členských států ohledně lhůt, které jsou stanoveny v příloze I, část B, během nichž mají členské státy vyhovět předchozím směrnicím.
- (16) Členské státy mají poskytnout Komisi všechny informace nezbytné k prokázání toho, že stávající vnitrostátní prováděcí právní předpisy odrážejí objasnění stanovená v této směrnici v porovnání se směrnicemi 90/388/ES, 94/46/ES, 95/51/ES⁽¹⁾, 96/2/ES, 96/19/ES⁽²⁾ a 1999/64/ES.
- (17) S ohledem na výše uvedené by směrnice 90/388/ES měla být zrušena,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Definice

Pro účely této směrnice se:

1. „sítě elektronických komunikací“ rozumějí přenosové systémy, a popřípadě i spojovací nebo směrovací zařízení a jiné prostředky, které umožňují přenos signálů po okruzích, rádiovými, optickými nebo jinými elektromagnetickými prostředky, včetně družicových sítí, pevných (okruhově a paketově komutovaných, včetně Internetu) a mobilních pozemních sítí, sítí pro rozvod elektrické energie v rozsahu, v jakém jsou používány pro přenos signálů, sítí pro rozhlasové a televizní vysílání a sítí kabelové televize, bez ohledu na typ přenášené informace;
2. „veřejnou komunikační síť“ rozumí síť elektronických komunikací, která slouží zcela nebo převážně k poskytování veřejně přístupných služeb elektronických komunikací;
3. „službou elektronických komunikací“ rozumí služba obvykle poskytovaná za úplat, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové vysílání, s výjimkou služeb poskytujících obsah nebo vykonávajících redakční dohled nad obsahem přenášeným prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací; pojem nezahrnuje služby informační společnosti, jak jsou definovány v článku 1 směrnice 98/34/ES, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací;

4. „veřejně přístupnými službami elektronických komunikací“ rozumějí služby elektronických komunikací přístupné veřejnosti;
5. „výlučnými právy“ rozumějí práva, která členský stát uděluje jednomu podniku prostřednictvím některého právního nebo správního nástroje, jímž je mu vyhrazeno právo na poskytování služby elektronických komunikací nebo provádění činnosti v odvětví elektronických komunikací v dané zeměpisné oblasti;
6. „zvláštními právy“ rozumějí práva, která členský stát uděluje omezenému počtu podniků prostřednictvím některého právního nebo správního nástroje, kterým v dané zeměpisné oblasti:
 - a) určuje nebo omezuje na dva či více počet podniků oprávněných poskytovat služby elektronických komunikací nebo provádět činnost v odvětví elektronických komunikací, aniž by dodržoval objektivní, přiměřená a nediskriminační kritéria, nebo
 - b) uděluje podnikům, na základě jiných než uvedených kritérií, výhody zajištěné právními nebo správními předpisy, které podstatně ovlivňují schopnost jiných podniků poskytovat stejnou službu elektronických komunikací nebo provádět stejnou činnost v odvětví elektronických komunikací v téže zeměpisné oblasti za v zásadě stejných podmínek;
7. „sítě družicových pozemských stanic“ rozumí sestava dvou nebo více pozemských stanic, které spolupracují prostřednictvím družice;
8. „sítěmi kabelové televize“ rozumí jakákoli převážně drátově propojená infrastruktura vytvořená hlavně pro dodávání a šíření rozhlasového nebo televizního vysílání pro veřejnost.

Článek 2

Výlučná a zvláštní práva na sítě a služby elektronických komunikací

1. Členské státy neudělují nebo neudržují v platnosti výlučná nebo zvláštní práva na zřizování a/nebo zajišťování sítí elektronických komunikací nebo na poskytování veřejně přístupných služeb elektronických komunikací.
2. Členské státy učiní všechna opatření nezbytná k zajištění toho, aby byl každý podnik oprávněn poskytovat služby elektronických komunikací nebo zřizovat, rozšiřovat nebo zajišťovat sítě elektronických komunikací.
3. Členské státy zajistí, aby nebyla ukládána nebo udržována žádná omezení v oblasti poskytování služeb elektronických komunikací prostřednictvím sítí elektronických komunikací zřízených poskytovateli služeb elektronických komunikací, za použití infrastruktur zajišťovaných třetími stranami, nebo prostřednictvím sdílení sítí, jiných zařízení nebo míst, aniž jsou dotčena ustanovení směrnic 2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/21/ES a 2002/22/ES.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 256, 26.10.1995, s. 49.

⁽²⁾ Úř. věst. L 74, 22.3.1996, s. 13.

4. Členské státy zajistí, aby generální oprávnění udělené podniku k poskytování služeb elektronických komunikací nebo ke zřizování a/nebo zajišťování sítí elektronických komunikací, jakož i s tím spojené podmínky, byly založeny na objektivních, nediskriminačních, přiměřených a průhledných kritériích.

5. U každého rozhodnutí učiněného z důvodů stanovených v čl. 3 odst. 1 směrnice 2002/20/ES a zabraňujícího podniku poskytovat služby nebo zajišťovat síť elektronických komunikací je třeba uvést důvody.

Každá poškozená strana má mít možnost napadnout takovéto rozhodnutí u nezávislého subjektu a v poslední instanci před soudem nebo smířcím orgánem.

Článek 3

Vertikálně integrované veřejné podniky

Kromě požadavků stanovených v čl. 2 odst. 2 a aniž je dotčen článek 14 směrnice 2002/21/ES, členské státy zajistí, aby vertikálně integrované veřejné podniky, které zajišťují síť elektronických komunikací a které mají na trhu dominantní postavení, neprováděly diskriminaci ve prospěch svých vlastních činností.

Článek 4

Práva na užívání kmitočtů

Aniž jsou dotčena zvláštní kritéria a postupy přijaté členskými státy pro udělování práv na užívání rádiových kmitočtů poskytovatelům služeb obsahu rozhlasového nebo televizního vysílání za účelem dosažení cílů obecného zájmu v souladu s právem Společenství:

1. členské státy neudělí výlučná nebo zvláštní práva na užívání rádiových kmitočtů pro poskytování služeb elektronických komunikací;
2. přiděl rádiových kmitočtů pro služby elektronických komunikací je založen na objektivních, průhledných, nediskriminačních a přiměřených kritériích.

Článek 5

Informační služby o účastnických číslech

Členské státy zajistí, aby všechna výlučná a/nebo zvláštní práva ohledně vytváření a poskytování informačních služeb o účastnických číslech, včetně zveřejnění účastnických seznamů a poskytování informačních služeb o účastnických číslech, byla na jejich území zrušena.

Článek 6

Povinnosti univerzální služby

1. Každý vnitrostátní mechanismus zavedený podle směrnice 2002/22/ES a určený k rozdělení čistých nákladů na povinnosti

univerzální služby musí být založen na objektivních, průhledných a nediskriminačních kritériích a musí být v souladu se zásadami přiměřenosti a co nejmenšího narušení trhu. Zejména pokud jsou povinnosti univerzální služby ukládány zcela nebo zčásti veřejným podnikům poskytujícím služby elektronických komunikací, je to třeba vzít v úvahu při výpočtu jakýchkoli příspěvků na čisté náklady na povinnosti univerzální služby.

2. Členské státy informují Komisi o každém mechanismu zavedeném podle odstavce 1.

Článek 7

Družice

1. Členské státy zajistí, aby byly zrušeny veškeré právní zákazy nebo omezení týkající se nabídky kapacity kosmického segmentu kterémukoli oprávněnému provozovateli sítě družicových pozemských stanic, a povolí na svém území jakémukoli poskytovateli kosmického segmentu ověřovat, zda síť družicových pozemských stanic pro použití ve spojení s kosmickým segmentem tohoto poskytovatele je v souladu se zveřejněnými podmínkami pro přístup k jeho kapacitě kosmického segmentu.

2. Členské státy, které jsou smluvní stranou mezinárodních smluv zakládajících mezinárodní organizace pro družicovou komunikaci, použijí, pokud jsou uvedené smlouvy neslučitelné s pravidly hospodářské soutěže obsaženými ve Smlouvě o ES, všech vhodných prostředků k odstranění takových neslučitelností.

Článek 8

Sítě kabelové televize

1. Každý členský stát zajistí, aby žádný podnik zajišťující veřejné síť elektronických komunikací neprovozoval svou síť kabelové televize v rámci téhož právního subjektu, který využívá pro zajišťování svých ostatních veřejných sítí elektronických komunikací, jestliže takovýto podnik:

- a) je řízen uvedeným členským státem nebo požívá zvláštních práv a
- b) má dominantní postavení na podstatné části společného trhu při zajišťování veřejných sítí elektronických komunikací a při poskytování veřejně přístupných telefonních služeb a
- c) provozuje síť kabelové televize, která byla zřízena podle zvláštních nebo výlučných práv v těže zeměpisné oblasti.

2. Pojem „veřejně přístupné telefonní služby“ se považuje za synonymum pojmu „veřejné telefonní služby“ uvedeného v článku 1 směrnice 1999/64/ES.

3. Členské státy, které se domnívají, že se při poskytování infrastruktury a služeb účastnického vedení na jejich území uplatňuje hospodářská soutěž v dostatečné míře, o tom uvědomí Komisi.

Za tímto účelem dodají podrobný popis struktury trhu. Sdělené informace se na požádání zpřístupní kterékoli zainteresované straně, přičemž je třeba brát ohled na oprávněný zájem podniků, pokud jde o ochranu jejich obchodního tajemství.

4. Po vyslechnutí připomínek zainteresovaných stran Komise v přiměřené lhůtě rozhodne, zda je možné v dotyčném členském státě zrušit povinnost právní samostatnosti subjektů.

5. Komise přezkoumá uplatňování tohoto článku nejpozději do 31. prosince 2004.

Článek 9

Členské státy sdělí Komisi nejpozději do 24. července 2003 takové informace, které Komisi umožní potvrdit, že ustanovení této směrnice byla dodržena.

Článek 10

Zrušení

Směrnice 90/338/ES naposledy pozměněná směrnicemi uvedenými v příloze I, část A se zrušuje s účinkem ode dne 25. července 2003, přitom nejsou dotčeny povinnosti členských států ohledně lhůt pro provedení, které jsou stanoveny v příloze I, části B.

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II.

Článek 11

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Článek 12

Tato směrnice je určena členskými státním.

V Bruselu dne 16. září 2002.

Za Komisi

Mario MONTI

člen Komise

PŘÍLOHA I

ČÁST A

Seznam směrnic, které mají být zrušeny

Směrnice 90/338/EHS (Úř. věst. L 192, 24.7.1990, s. 10)

Články 2 a 3 směrnice 94/46/ES (Úř. věst. L 268, 19.1.1994, s. 15)

Směrnice 95/51/ES (Úř. věst. L 256, 26.10.1995, s. 49)

Směrnice 96/2/ES (Úř. věst. L 20, 26.1.1996, s. 59)

Směrnice 96/19/ES (Úř. věst. L 74, 22.3.1996, s. 13)

Směrnice 1999/64/ES (Úř. věst. L 175, 10.7.1999, s. 39)

ČÁST B

Lhůty pro provedení výše uvedených směrnic

Směrnice 90/338/EHS: lhůta pro provedení: do 31. prosince 1990

Směrnice 94/46/ES: lhůta pro provedení: do 8. srpna 1995

Směrnice 95/51/ES: lhůta pro provedení: do 1. října 1996

Směrnice 96/2/ES: lhůta pro provedení: do 15. listopadu 1996

Směrnice 96/19/ES: lhůta pro provedení: do 11. ledna 1997

Směrnice 1999/64/ES: lhůta pro provedení: do 30. dubna 2000

PŘÍLOHA II
Srovnávací tabulka

Tato směrnice	Směrnice 90/388/EHS
Článek 1 (definice)	Článek 1
Článek 2 (odnětí výlučných/zvláštních práv)	Článek 2
Článek 3 (vertikálně integrované veřejné podniky)	Článek 3 písm. a) bod ii)
Článek 4 (práva na užívání rádiových kmitočtů)	Článek 3 písm. b)
Článek 5 (informační služby o účastnických číslech)	Článek 4 písm. b)
Článek 6 (povinnosti univerzální služby)	Článek 4 písm. c)
Článek 7 (družice)	Článek 3 směrnice 94/46/ES
Článek 8 (kabelové sítě)	Článek 9